

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 3 im. Armii Krajowej w Pcimiu

„Od siebie trzeba chcieć dużo i ludziom dać najwięcej”

Stanisław Witkiewicz

Uchwalony w porozumieniu z Radą Pedagogiczną - Uchwała Nr
przedstawiony do akceptacji na zebraniu ogólnym rodziców w dniu
i podpisany przez przedstawicieli rodziców, zaakceptowany przez przedstawicieli Samorządu
Uczniowskiego

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Uwagi wstępne

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz.59) Szkoła Podstawowa nr 3 im. Armii Krajowej w Pcimiu od roku szkolnego 2017/2018 realizuje **Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny** obejmujący:

1. Treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
2. Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów,

przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Następuje połączenie Szkolnego Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki w jeden dokument, zawierający treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Dlatego też przedstawiony poniżej program integruje realizowane w naszym środowisku dotychczasowe cele wychowawcze oraz profilaktyczne wynikające z określonych na drodze wnikliwej diagnozy specyficznych potrzeb i problemów uczniów.

Przyjmujemy, że wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe). Profilaktyka jest ciągłym procesem chronienia człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na pojawienie się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określonych jako zachowania ryzykowne. Wszystkie zadania mają na celu wyposażenie człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji i pozytywnych więzi opartych na skutecznej komunikacji. Poza tym nieodzownym elementem działań profilaktycznych jest poznanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii. Działania profilaktyczne wspierają pracę nad harmonijnym rozwojem osobowości i zdrowym stylu życia.

Profilaktyka uniwersalna skierowana jest do wszystkich uczniów naszej szkoły. Podejmowane działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów, jak również rozwijania postawy asertywnej.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły obejmuje zatem treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Ma charakter otwarty i w czasie realizacji może być modyfikowany w zależności od potrzeb, a także sugestii uczniów, rodziców, nauczycieli.

Spis treści

Rozdział 1.

- I. Wprowadzenie do programu
- II. Misja i wizja szkoły

Rozdział 2.

- I. Zadania Szkolnego Programu Profilaktyczno – Wychowawczego

Rozdział 3.

- I. Główne cele pracy wychowawczej
- II. Model wychowawczej koncepcji szkoły
- III. Cele oddziaływań profilaktycznych
- IV. Oddziaływania profilaktyczne szkoły

Rozdział 4.

- I. Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla przedszkola i uczniów klas I - III
- II. Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla przedszkola i uczniów klas IV - VIII

Rozdział 5.

- I. Ewaluacja

Rozdział 1.

I. Wprowadzenie do programu

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Armii Krajowej w Pcimiu, to placówka twórczego i wszechstronnego rozwoju ucznia, przygotowująca do dalszej nauki i życia we współczesnym społeczeństwie. Szkoła jest placówką krzewiącą idee humanistyczne, kierującą się w swojej działalności następującymi zasadami:

- Każde dziecko jest dobre na miarę swoich możliwości.
- Wspieramy pełny rozwój naszych uczniów.

Nasza szkoła jest szkołą przyjazną dziecku, w której najważniejszymi podmiotami będą uczniowie i nauczyciele. Kształcenie odbywa się w atmosferze wzajemnej tolerancji i poszanowania prawa do godności osobistej. Kształcenie jest jednocześnie wychowaniem, które ma posłużyć temu, aby uczeń stawał się pełnowartościowym człowiekiem. W tym celu nasze środowisko szkolne musi stać się środowiskiem twórczym, w którym każdy z podmiotów będzie mógł realizować się według własnych potrzeb.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny w Szkole Podstawowej nr 3 im. Armii Krajowej w Pcimiu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści programu są spójne ze Statutem Szkoły.

W naszej szkole profilaktyka jest kategorią nadrzędną w stosunku do różnych problemów z którymi spotykamy się. W związku z tym, że jest to szkoła wiejska, gdzie istnieje dobra współpraca środowiska lokalnego ze szkołą, która jest istotnym czynnikiem chroniącym, uczniowie naszej szkoły nie są grupą wysokiego ryzyka zagrożeń. Tak, więc program oparty jest głównie na profilaktyce pierwszorzędowej (uprzedzającej), w której większy nacisk położony został na czynniki chroniące i promujące zdrowy styl życia. Działania prowadzone są wielotorowo i obejmują zarówno strategie informacyjne, edukacyjne jak i strategie działań alternatywnych. Pozwalają tym samym ukazać nie tylko konsekwencje podejmowania zachowań ryzykownych, ale przede wszystkim uczą takich umiejętności życiowych, które pozwolą takich zachowań uniknąć oraz

pokazują alternatywę dla nich, stwarzając możliwości zaangażowania się w pozytywną działalność i wskazując uczniom wiele innych dróg zaspokajania ważnych życiowych potrzeb.

Adresatem Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest Szkoła Podstawowa nr 3 w Pcimiu. Program kierowany jest do: uczniów, rodziców oraz nauczycieli tej szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program ten został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym. Podstawowym celem Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Zatem zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia w zakresie rozwoju dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Wychowawczo - Profilaktycznego obejmują:

- Powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- Zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- Respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- Współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły), Współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Tworzeniu Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły towarzyszyło przekonanie, że:

- Profilaktyka jest ochroną człowieka przed zagrożeniami i reagowaniem na nie. Obejmuje eliminację lub redukcję czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących.
- Szkoła jest miejscem realizacji profilaktyki pierwszorzędowej, skierowanej do grupy niskiego ryzyka.
- Profilaktyka pierwszorzędowa polega na promowaniu zdrowego stylu życia zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia.
- Program wychowawczo - profilaktyczny to ogół działań chroniących dzieci przed zakłóceniami w rozwoju oraz działań interwencyjnych w sytuacji pojawiających się zagrożeń.
- Program wychowawczo - profilaktyczny jest oparty na obowiązujących w szkole normach, regulaminie i zwyczajach.

II. Misja i wizja szkoły

1. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.

Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i Innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

- a. Dążymy do wychowania ucznia, mającego świadomość, że jest człowiekiem społeczności szkolnej.
- b. Przygotowujemy uczniów do właściwego funkcjonowania w grupie rówieśniczej i społeczności szkolnej, życia w rodzinie, społeczności lokalnej, ojczyźnie, Europie i świecie.
- c. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie.
- d. Zwracamy szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów.
- e. Propagujemy wśród uczniów zdrowy styl życia.
- f. Dbamy o bezpieczeństwo uczniów.

2. *Wizja szkoły*

„*Od siebie trzeba chcieć dużo i ludziom dać najwięcej*” – taka jest myśl przewodnia Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 3 im. Armii Krajowej w Pcimiu. Przyjeliśmy pogląd, że „sercem działalności edukacyjnej szkoły jest to, co dzieje się w relacji: nauczyciel – uczeń/uczniowie”. Dlatego nasz program wychowawczo - profilaktyczny zakłada, że **od siebie będziemy wymagać dużo. Każdy bowiem nauczyciel jest wychowawcą** i każdy wpływa na zachowanie, sposób myślenia i obyczaje **uczniów, którzy są głównym podmiotem edukacji**. Zdajemy sobie sprawę, że **nie ma wychowania bez wymagań**. One otwierają nowe perspektywy, uczą jak sprostać wyzwaniom, jak nie ulegać trudnościom, jak urzeczywistniać małe i wielkie cele. **Pragniemy to uświadomić naszym uczniom, by podążali dalej w poszukiwaniu prawdy, dobra i piękna**. Naszą **pracą wychowawczą chcemy pokazać, jak żyć wspólnie z innymi ludźmi i „być dla drugich”**.

Realizując ten program, będziemy się starać, by **nasz wpływ był podporządkowany celowi ogólnemu wychowania**, tj. **wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia**. Szczegółowe cele będą realizowane w czasie zajęć zintegrowanych w nauczaniu początkowym, w blokach przedmiotowych w następnym etapie kształcenia oraz podczas realizacji ścieżek edukacyjnych w ramach nauczania różnych przedmiotów lub w postaci odrębnych zajęć. Umożliwią one integrowanie różnych dziedzin wiedzy i doświadczenia.

Najważniejszym założeniem naszego programu **jest, by uczeń był twórczym podmiotem**. Będziemy dążyć do tego poprzez stosowanie metod aktywizujących ustnych, pisemnych i innych działań. Ukształtują one ucznia jako człowieka myślącego samodzielnie, twórczo, krytycznie i odpowiedzialnie. Zaowocuje to w jego życiu indywidualnym i społecznym, niezależnie od dalszego profilu kształcenia. Szczegółowe cele programu będą realizowane w czasie zajęć przedszkolnych i zintegrowanych w nauczaniu początkowym (I-III) i w korelacji z innymi przedmiotami w klasach IV-VIII w następnym etapie kształcenia . Umożliwią one integrowanie różnych dziedzin wiedzy i doświadczenia.

W pracy wychowawczo – profilaktycznej **będziemy wspomagać i uzupełniać rodziców**, którzy „posiadają pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci”. Chcemy dążyć do tego, by kierunek naszej działalności był zgodny z ich wolą. Poszanowanie ideałów i pozytywnych wartości wyniesionych przez ucznia z domu rodzinnego będzie podstawowym zadaniem nauczyciela – wychowawcy.

Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności za własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje.

W pracy z uczniem nauczyciel podejmuje twórcze działania, które pozwolą realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, Europejczykami i członkami swojej "małej ojczyzny". Będą szanować kulturę i tradycję. Szczególnie dbamy o rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy uczniów, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonywać słuszych wyborów. Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania dydaktyczno-wychowawczego absolwent Szkoły Podstawowej nr 3 w Pcimiu będzie człowiekiem, który: **od siebie chce dużo i ludziom daje najwięcej.**

3. *Ceremoniał i tradycje szkoły*

Ceremoniał Szkoły Podstawowej nr 3 w Pcimiu tworzą:

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego.
2. Zakończenie roku szkolnego.
3. Ślubowanie klas pierwszych.
4. Hymn szkoły.
5. Sztandar szkoły.
6. Imprezy okolicznościowe:
 - a) *Rocznica wybuchu II wojny światowej (wrzesień);*
 - b) *Dzień Edukacji Narodowej (październik);*
 - c) *Dzień Niepodległości (Święto Szkoły) (listopad);*
 - d) *Jasełka szkolne (wigilie klasowe) (grudzień);*

- e) *Dzień Żołnierzy Wyklętych (marzec);*
- f) *Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja (maj);*
- g) *Dzień Języków Obcych (wrzesień);*
- h) *Dzień Babci i Dziadka (styczeń);*
- i) *Dzień Dziecka (Dzień Sportu) (czerwiec);*
- j) *Festyn Rodzinny (czerwiec/wrzesień).*

Rozdział 2.

Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

1. Założenia ogólne

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo - profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- a. **Fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych.
- b. **Psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności.
- c. **Spolecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych.

- d. **Aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadarek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) Współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta.
- 2) Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych.
- 3) Współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych.
- 4) Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
- 5) Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.
- 6) Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów.
- 7) Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów.
- 8) Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.

- 9) Przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej.
- 10) Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.
- 3) Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.
- 4) Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
- 5) Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej.

- 6) Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
- 3) Przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
- 4) Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) Wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
- 2) Wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych.
- 3) Wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.
- 2) Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.
- 3) Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.
- 4) Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

- 5) Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno - terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- Wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej.
- Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie).
- Wzbudzanie poczucia przynależności do grupy.
- Rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości.
- Budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej.
- Przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom.
- Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych.
- Troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- Zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole.
- Znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły.
- Promowanie zdrowego stylu życia.
- Kształtowanie nawyków prozdrowotnych.
- Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków).
- Eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej.
- Niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji.

- Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość.
- Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

2. Zadania:

- 1) Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.
- 2) Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.
- 3) Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
- 4) Rozwijanie i wspieranie wolontariatu, działań charytatywnych.
- 5) Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami, szczególnie praca dydaktyczno - wychowawcza i opiekuńcza nad adaptacją uczniów klas siódmych.

3. Cele szczegółowe:

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 3 im. Armii Krajowej w Pcimiu jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń naszej szkoły:

- Jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka
- Udziela pomocy rówieśnikom,
- Szanuje ludzi i respektuje ich prawa,

- Jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka,
- Jest odpowiedzialny,
- Potrafi rozwiązywać konflikty,
- Potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach),
- Jest asertywny,
- Potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia,
- Godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- Kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata, zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- Czuje się bezpiecznie w swoim środowisku szkolnym, odróżnia dobro od zła,
- Dbą o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń,
- Może rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, być kreatywnym.

4. Model absolwenta - „Od siebie trzeba chcieć dużo i ludziom dać najwięcej”

Absolwent jest:

- 1) **Aktywny:** posiada zainteresowania, pasje, jest twórczy, wykazuje się samodzielnością, ciekawy świata, korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę.

- 2) **Odpowiedzialny**: umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje.
- 3) **Otwarty**: potrafi uważnie słuchać, rozmawiać umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych.
- 4) **Optymistą**: pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych.
- 5) **Tolerancyjny**: szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka, kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności.
- 6) **Świadomy swoich praw i praw innych ludzi**: zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.
- 7) **Kulturalny**: kulturalnie zachowuje się w domu, w szkole i na ulicy, dba o kulturę języka, zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia.

5. Diagnoza sytuacji wychowawczej

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- 1) Badań ankietowych skierowanych do rodziców dotyczących oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych.
- 2) Badań ankietowych wśród uczniów i nauczycieli dotyczących potrzeb i sytuacji problemowych uczniów.
- 3) Spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy.
- 4) Wnioskach z obserwacji nauczycieli, pedagoga szkolnego i innych pracowników szkoły.
- 5) Analizy stanu wychowania w szkole:
 - Obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do zeszytów wychowawczych.
 - Sprawozdań półrocznych opracowanych przez wychowawców i pedagoga szkolnego.
 - Konsultacji ze specjalistami z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Myślenicach.
 - Sprawozdań z posiedzeń zespołów nauczycieli uczących w danej klasie.
- 6) Wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych.

- 7) Ewaluacji programu wychowawczego i profilaktyki szkoły realizowanego w poprzednim roku szkolnym.
- 8) Uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców.
- 9) Wynikach ewaluacji wewnętrznej z poprzedniego roku szkolnego.
- 10) Wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły.

Istotnym elementem diagnozy było rozpoznanie oczekiwań rodziców i nauczycieli wobec programu wychowawczo – profilaktycznego oraz ich nastawienia i chęci zaangażowania się w realizowanie tego programu. Efektywność podejmowanych działań zależy w znacznym stopniu od możliwości włączenia się rodziców, gdyż to oni są pierwszymi wychowawcami przekazującymi wartości i normy społeczne. Cele ogólne i szczegółowe Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego są wynikiem diagnozy i analizy sytuacji, w zakresie czynników zagrożeń dla prawidłowego rozwoju uczniów, które pojawiają się lub mogą pojawiać na terenie naszej szkoły i w jej najbliższym otoczeniu.

W wyniku diagnozy wyłoniono następujące obszary problemowe:

- W niektórych przypadkach niespektowane są przez uczniów normy społeczne, w tym zachowania agresywne uczniów (dokumentacja pedagoga, sprawozdania wychowawców, sprawozdania z posiedzeń zespołów wychowawczych, wyniki ewaluacji wewnętrznej),
- Trudności emocjonalne - w większym zakresie przedstawiać dzieciom, jak radzić sobie z trudnymi emocjami i umiejętnie rozwiązywać konflikty (dokumentacja pedagoga, sprawozdania wychowawców, sprawozdania z posiedzeń zespołów wychowawczych),
- Bezpieczeństwo w Internecie - rozszerzyć działania mające na celu przygotowanie uczniów do dokonywania świadomego i odpowiedzialnego wyboru w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci,
- Rozszerzyć działania na rzecz profilaktyki agresji, uzależnień, zdrowego odżywiania się (sposzrzenia wychowawców i pedagoga),
- Nieustannie doskonalić metody pracy z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych (sposzrzenia pedagoga i wychowawców).

Ustalono również, że szkoła powinna w swoich oddziaływaniach profilaktyczno - wychowawczych uwzględnić i wykorzystywać bogaty zestaw zasobów oraz wiedzy dotyczącej podstawowych **czynników chroniących** związanych z rozwojem psychofizycznym dzieci i młodzieży. Zasoby zwiększają skuteczność realizowanych zadań wychowawczych i profilaktycznych placówki oraz odporność uczniów na działanie **czynników ryzyka**, które to mogą potencjalnie wpływać na powstawanie zachowań ryzykownych i zaburzeń i które należy w szczególności sposób wziąć pod uwagę planując działania profilaktyczno-wychowawcze.

CZYNNIKI RYZYKA:

Przez czynniki ryzyka należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla prawidłowego rozwoju lub funkcjonowania społecznego i związanych z nimi szkód.

Dokonana analiza czynników ryzyka wykazała, że:

- w niektórych klasach zauważono problemy z integracją rówieśniczą,
- zdarzają się konflikty pomiędzy uczniami oraz przypadki agresji rówieśniczej,
- odnotowano przypadki uczniów, którzy mają problem z komunikacją oraz z przestrzeganiem zasad kultury osobistej,
- zwiększa się także liczba uczniów mających różnego rodzaju problemy, wynikające z braku wsparcia, zainteresowania, akceptacji i pomocy ze strony rodziców w funkcjonowaniu dziecka w środowisku,
- niepowodzenia szkolne - rośnie liczba uczniów mających trudności w nauce oraz uczniów nie posiadających umiejętności efektywnego uczenia się i nie mających ostatecznej motywacji do pogłębiania wiedzy (niskie wyniki w nauce),
- pojawia się problem niskiej motywacji do nauki i podejmowania aktywności na terenie szkoły,
- sporadycznie pojawia się problem odrzucenia przez rówieśników lub izolacja w klasie oraz słaba więź ze szkołą,
- trudna sytuacja materialna uczniów i ich rodzin (bezrobocie, emigracja rodziców za pracą „eurosieroty”),

CZYNNIKI CHRONIĄCE:

Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka. Czynniki chroniące to wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, a więc zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych.

Analiza czynników chroniących wykazała, że:

- w szkole panuje pozytywny, przyjazny uczniowi klimat,
- funkcjonuje motywowanie do osiągania jak najlepszych wyników w nauce oraz zapobieganie niepowodzeniom szkolnym,
- wielu uczniów wykazuje silną więź emocjonalną z rodzicami,
- uczniowie interesują się nauką szkolną, jak również mają wiele zainteresowań pozaszkolnych (udzielają się m.in. w wielu kołach zainteresowań, udzielają się w Samorządzie Uczniowskim),
- w szkole widoczne są prospołeczne zachowania uczniów, poprzez niesienie pomocy potrzebującym (pomoc koleżeńska, wolontariat),
- uczniowie w większości są pod stałą opieką kompetentnych rodziców/opiekunów prawnych, którzy monitorują czas spędzany przez dziecko, oraz interesują się ich edukacją,
- w szkole pielęgnowane są tradycje rodzinne, świąteczne, religijne,
- uczniowie rozwijają zainteresowania poprzez udział w różnorodnych formach zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych,
- przestrzegane są prawa, normy, wartości i autorytety społeczne i moralne,
- uczniowie uczęszczają na lekcje religii w szkole,
- w szkole stwarzane są okazje do przeżywania sukcesów oraz rozpoznawania własnych osiągnięć i swoich mocnych stron,
- uczniowie reprezentują szkołę w wielu dziedzinach, zarówno na polu naukowym, kulturalnym jak i sportowym,

- uczniom szczególnie słabszym udzielane jest wsparcie, które umożliwia uzyskanie pozytywnych wyników w nauce i promocję do klasy programowo wyższej,
- uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej udzielane jest wsparcie materialne,
- uczniowie czują się w szkole bezpiecznie,
- w szkole organizowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów i ich rodziców,
- nasza szkoła jest nie dużą szkołą, co powoduje, że uczniowie nie pozostają anonimowi,
- szkoła systematycznie monitoruje sytuację wychowawczą i profilaktyczną oraz reaguje na rzeczywiste problemy występujące w społeczności szkolnej, na bieżąco diagnozuje przyczyny, podejmując działania zmierzające do zniwelowania ich występowania.
- dobre relacje uczniów i rodziców z nauczycielami, bliskie relacje wychowawców klas z uczniami i rodzicami,
- duże zaufanie rodziców do oddziaływań wychowawczych i edukacyjnych szkoły oraz dbałości o bezpieczeństwo uczniów.
- bogate tradycje szkoły,
- przyjazna i bezpieczna atmosfera panująca w szkole,
- dobra współpraca pomiędzy pracownikami szkoły,
- podmiotowe traktowanie uczniów (wnikliwość obserwacji i poznawania uczniów),
- nauka na jedną zmianę,
- Internet bezprzewodowy w szkole,
- szkoła stanowi integralną część środowiska lokalnego.

6. Kryteria efektywności

1. Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

2. Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo - Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
3. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.
4. W szkole pamiętamy o tym, aby dawać uczniom zachętę, uczyć się śmiałości, w pełni je aprobować. Często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele. Wychowywani są w poczuciu bezpieczeństwa. Uczą się ufać sobie i innym. Otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieciom, które mają trudności w nauce, potrzebne jest nasze zrozumienie i wsparcie.

7. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program

1) Dyrektor szkoły:

- a) Dbą o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole.
- b) Wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym.
- c) Stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej.
- d) Kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego.
- e) Organizuje szkolenia dla nauczycieli.
- f) Dbą o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.

2) Pedagog szkolny:

- a) Ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom.
- b) Ma obowiązek ścisłej współpracy z Policją, sądem dla nieletnich oraz innymi instytucjami pomocowymi.
- c) Diagnozuje problemy wychowawcze.

- d) Poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn.
- e) Doskonali swoje kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki.

1. Działania wychowawcze pedagoga:

- *Dokonywanie okresowej oceny sytuacji wychowawczej w szkole.*
- *Dbanie o realizację obowiązku szkolnego przez uczniów.*
- *Udzielanie rodzicom porad ułatwiających im wychowanie własnych dzieci.*
- *Przeprowadzanie prelekcji dla uczniów i rodziców.*
- *Rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów sprawiających trudności w realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego.*
- *Opracowywanie wniosków dotyczących uczniów wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej.*
- *Udzielanie pomocy wychowawcom i nauczycielom w ich pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze.*

2. Działania korekcyjno-wyrównawcze:

- *Organizowanie różnych form terapii uczniom z objawami niedostosowania społecznego.*
- *Organizowanie pomocy w wyrównywaniu braków w wiadomościach szkolnych uczniom napotyającym na szczególne trudności w nauce.*

3. Indywidualna opieka pedagogiczno - psychologiczna:

- *Udzielanie uczniom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych nawarstwiających się na tle niepowodzeń szkolnych.*
- *Pomaganie uczniom w rozwiązywaniu trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych.*
- *Udzielanie porad i pomocy uczniom posiadającym trudności w kontaktach rówieśniczych i środowiskowych.*
- *Przeciwdziałanie skrajnym formom niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży.*

- *Wnioskowanie o skierowanie spraw uczniów z rodzin zaniedbanych środowiskowo do odpowiednich sądów dla nieletnich.*

3) Rada pedagogiczna:

- Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych.
- Opracowuje projekt programu wychowawczo - profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców.
- Opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.
- Uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego.
- Uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego.

4) Nauczyciel:

- Ma obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego.
- Wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów.
- Udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów.
- Odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem.
- Świadczy pomoc psychologiczno - pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspomagając i uzupełniając rodziców, powinni dążyć do tego, aby uczniowie:

- *Znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).*
- *Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna.*
- *Mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie.*

- *Stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, umiejętnie godząc dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za innych.*
- *Poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.*
- *Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie.*
- *Przygotowali się do rozpoznania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się;*
- *Kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów; umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.*

8. Powinności i treści wychowawcze właściwe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych

Język polski

- *Kształcenie sprawności mówienia, słuchania, czytania i pisanie w różnych sytuacjach komunikacyjnych prywatnych i publicznych.*
- *Rozwijanie zainteresowania uczniów językiem jako składnikiem dziedzictwa kulturowego.*
- *Rozbudzanie motywacji czytania i rozwijanie umiejętności odbioru dzieł literackich i innych tekstów kultury.*
- *Wprowadzanie w tradycję kultury narodowej i europejskiej.*
- *Uczenie istnienia w kulturze, w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym.*
- *Pobudzanie postaw kreatywnych ucznia w procesie zdobywania umiejętności i wiedzy.*
- *Integrowanie różnych doświadczeń kulturowych.*

Historia

- *Budzenie zainteresowania uczniów przeszłością, i poszanowanie prawdy historycznej.*

- *Wyrabianie szacunku i tolerancji dla różnych kultur i tradycji.*
- *Poznawanie podstawowych wartości patriotycznych i narodowych.*
- *Kształtowanie tożsamości narodowej i europejskiej, rozbudzanie dumy z osiągnięć narodu i dorobku cywilizacyjnego ludzkości.*
- *Rozwijanie komunikacji społecznej, uzasadnianie własnych poglądów.*
- *Uświadomienie własnych praw i obowiązków wobec innych.*
- *Poznawanie wartości umożliwiających zrozumienie mechanizmów życia politycznego, gospodarczego i społecznego.*
- *Rozwijanie poczucia więzi ze wspólnotą lokalną.*

Sztuka (muzyka, plastyka)

- *Rozwijanie wyobraźni oraz umiejętności muzycznych i plastycznych.*
- *Stymulowanie różnych form aktywności muzycznej i plastycznej.*
- *Poznawanie muzyki i obyczajów własnego regionu, przybliżanie dziedzictwa kulturowego regionu, w którym znajduje się szkoła.*
- *Poznawanie pieśni historycznych i muzyki narodowej.*
- *Zapoznanie z polskim i światowym dziedzictwem muzycznym i plastycznym.*
- *Przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze.*
- *Kształcenie świadomego odbioru sztuki.*
- *Kształcenie właściwej postawy wobec własnej kultury i tożsamości narodowej.*
- *Wstępne przygotowanie do życia w rzeczywistości określanej jako "cywilizacja obrazu" – odczytywanie znaków, symboli, metafor transmitowanych przez media i reklamę.*
- *Wykształcenie umiejętności oceny artystycznego dorobku własnej ojczyzny na tle dokonań europejskich, bez znamion poczucia niższości.*
- *Kształtowanie postaw twórczych.*

- *Rozwijanie zainteresowań i zamiłowań muzycznych i plastycznych.*

Język angielski/niemiecki

- *Rozwijanie kompetencji językowych umożliwiających porozumiewanie się i działanie w języku obcym (środowisku obcojęzycznym).*
- *Zrozumienie i szacunek dla innych kultur (tradycje, zwyczaje, obyczaje związane np. z urodzinami, ze świętami, z innymi codziennymi sytuacjami znanymi uczniowi).*
- *Rozwijanie krytycznego, logicznego myślenia.*
- *Przygotowanie uczniów do samodzielności w procesie uczenia się języka obcego.*
- *Uczenie szacunku dla wspólnego dobra.*
- *Rozpoznawanie wartości moralnych, dokonywanie wyborów i hierarchizacja wartości.*
- *Rozwijanie w uczniach postawy ciekawości, otwartości, i tolerancji wobec innych kultur.*

Matematyka/fizyka

- *Rozwijanie samodzielnego i twórczego myślenia.*
- *Wyrabianie aktywnej postawy ucznia.*
- *Uświadomienie znaczenia i przydatności matematyki, jej piękna, potęgi i uniwersalizmu.*
- *Kształtowanie umiejętności komunikowania się poprzez pracę w grupach.*
- *Wdrażanie do wykorzystania w procesie nauki urządzeń technicznych (komputer, kalkulator).*
- *Rozwijanie pamięci, wyobraźni, myślenia abstrakcyjnego i logicznego rozumowania.*
- *Rozwijanie umiejętności opisywania w języku matematyki prostych sytuacji.*

Przyroda, biologia, chemia

- *Zainteresowanie światem, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem.*

- *Zdobywanie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i dokonywania ich opisu.*
- *Poznawanie współzależności człowieka i środowiska.*
- *Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za środowisko.*
- *Pobudzanie wrażliwości uczniów na piękno świata i wartość życia.*
- *Kształtowanie szacunku dla przyrody.*

Technika

- *Rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań ogólnotechnicznych.*
- *Uczenie umiejętność korzystania z materiałów źródłowych oraz literatury technicznej.*
- *Rozwijanie postaw proekologicznych w stosunku do swojego środowiska.*
- *Wykształcenie umiejętności dbania o własne zdrowie.*
- *Kształtowanie postaw właściwych dla kulturalnego użytkowania drogi.*
- *Opanowanie właściwej organizacji pracy indywidualnej i zespołowej.*
- *Organizowanie wielostronnej aktywności technicznej ucznia.*

Wychowanie fizyczne

- *Wspomaganie harmonijnego rozwoju psychofizycznego uczniów.*
- *Rozwijanie i doskonalenie sprawności kondycyjno-koordynacyjnej.*
- *Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.*
- *Opanowanie wiadomości i umiejętności umożliwiających samodzielną kontrolę.*
- *Samoocenę i podejmowanie działań na rzecz samodoskonalenia się.*
- *Wyposażenie uczniów w zasób umiejętności ruchowych umożliwiających uczestnictwo w różnych formach aktywności ruchowej.*
- *Kształtowanie zachowań prozdrowotnych.*

- *Wskazywanie pozytywnych aspektów kultury fizycznej i sportu.*
- *Budzenie szacunku dla osiągnięć sportowych Polaków.*

Religia

- *Wychowanie w miłości do Boga poprzez konkretne praktyki życiowe: modlitwę, sakramenty święte, szacunek wobec znaków religijnych.*
- *Wychowanie w miłości do człowieka poprzez: uczenie szacunku dla człowieka, jego życia, pracy, czynienia dobra.*
- *Uczenie współpracy z innymi, odpowiedzialności za wspólnotę klasową i środowiskową.*
- *Wychowanie w miłości do samego siebie poprzez: poczucie własnej godności, szacunku dla siebie, rozpoznawanie i rozwijanie swoich talentów i zdolności, uczenie pracy nad własnym charakterem.*

Edukacja prozdrowotna

- *Utrwalanie nawyków troski o własne zdrowie i umysł oraz odpowiedzialnego traktowania zdrowia innych.*
- *Promowanie zdrowego stylu życia.*
- *Uwrażliwianie na potrzeby osób niepełnosprawnych, chorych i starszych, nabywanie umiejętności zapobiegania zagrożeniom cywilizacyjnym;*

Edukacja ekologiczna

- *Rozumienie przyczyn i skutków degradacji środowiska naturalnego.*
- *Propagowanie ekologicznego modelu funkcjonowania we współczesnym świecie.*
- *Dbłość o estetykę własnego otoczenia (mieszkania, szkoły, osiedla, miejscowości).*

Edukacja czytelnicza i medialna

- *Utrwalanie nawyków kulturalnego obcowania z książką i innymi nośnikami informacji.*
- *Przygotowanie do samodzielnego i świadomego korzystania ze zbiorów bibliotecznych i mediów.*

- *Rozwijanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów.*

Wychowanie do życia w rodzinie

- *Ukazywanie wartości rodziny w życiu człowieka i swojej w niej roli.*
- *Uczenie oceny własnych cech charakteru, wyrażania uczuć i dostrzegania wartości istotnych w życiu człowieka.*
- *Przygotowanie do przemian w okresie dojrzewania.*

Edukacja regionalna

- *Zainteresowanie kulturą, tradycjami i możliwościami rozwoju własnego regionu.*
- *Rozumienie znaczenia związków łączących tradycję rodzinną z tradycjami wspólnoty lokalnej.*
- *Kształtowanie postaw patriotyzmu lokalnego.*

Wychowanie patriotyczne i obywatelskie

- *Kształtowanie więzi z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej.*
- *Uczenie szacunku dla dobra wspólnego.*
- *Kształtowanie szacunku dla własnego państwa.*

Praca z patronem szkoły - AK;

- *Kultywowanie pamięci o żołnierzach Armii Krajowej walczących o wolność na terenie miejscowości Pcim i powiatu myślenickiego.*
- *Rozwijanie uczuć patriotycznych wśród uczniów i mieszkańców.*
- *Wzbogacanie wiedzy o historii i tradycji miejscowości.*
- *Integracja uczniów, nauczycieli, kombatantów, mieszkańców i władz lokalnych we współpracy na rzecz wzajemnego rozwoju.*

Program ścieżek edukacyjnych został uzupełniony o elementy edukacji filozoficznej i europejskiej.

Edukacja filozoficzna

- *Kształtowanie myślowej samodzielności ucznia oraz otwartości poznawczej.*

- *Uczenie wrażliwości moralnej, estetycznej, społecznej.*
- *Kształtowanie umiejętności współpracy w grupie, dialogu i tolerancji.*

Edukacja europejska

- *Budzenie i rozwijanie świadomości europejskiej.*
- *Kształtowanie szacunku i tolerancji wobec innych ludzi, narodów i państw oraz uświadamianie potrzeby współpracy.*
- *Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za pokój, ochronę środowiska i dziedzictwo kulturowe (regionalne, ojczyście i europejskie).*

5) Wychowawca klasy:

- a) Prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem szkolnym szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- b) Dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowują uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- c) Poznaje warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- d) Uczy pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- e) Realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- f) Koordynuje pomoc psychologiczno - pedagogiczną w swojej klasie.

Powinnością wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami poprzez:

1. *Tworzenie warunków wspomagających wszechstronny rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowania do życia w rodzinie i społeczeństwie;*
2. *Inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów;*
3. *Zapobieganie i rozwiązywanie konfliktów w społeczności szkolnej.*

Aby zrealizować wymienione zadania, wychowawca powinien:

- *Otaczać indywidualną opieką każdego wychowanka.*
- *Planować i organizować wspólnie z uczniami i ich rodzicami różne formy życia zespołowego, rozwijające jednostki i integrujące uczniów.*
- *Konsultować, ustalać z uczniami i ich rodzicami treści oraz formy zajęć na godzinach wychowawczych.*
- *Zapoznać rodziców i uczniów z obowiązującymi w szkole zasadami oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.*
- *Współdziałać z nauczycielami uczącymi w klasie, uzgadniać i koordynować ich działania wychowawcze wobec ogółu uczniów, wychowanków uzdolnionych, mających niepowodzenia szkolne lub sprawiających trudności wychowawcze.*
- *Współpracować z rodzicami uczniów.*
- *Współdziałać z pedagogiem szkolnym i innymi osobami kompetentnymi w rozpoznawaniu zainteresowań, uzdolnień, potrzeb i trudności uczniów.*
- *Być rzecznikiem spraw ucznia w kontaktach z innymi ludźmi.*

6) Rodzice:

- a) Mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka.
- b) Znają i akceptują program wychowawczo - profilaktyczny szkoły.
- c) Wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa.
- d) Wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą.
- e) Aktywnie uczestniczą w życiu szkoły.
- f) Dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu).

7) Samorząd Uczniowski:

- a) Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem.
- b) Uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły.
- c) Współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną.
- d) Prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów.
- e) Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego.
- f) Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.
- g) Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.
- h) Może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

9. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach kształcenia i wychowania dzieci. Współpraca z rodzicami w zakresie działalności wychowawczej szkoły opiera się na:

1. Zapoznaniu rodziców z Programem Wychowawczo - Profilaktycznym Szkoły, zatwierdzaniu w porozumieniu z Radą Pedagogiczną jego treści i wyrażaniu swoich opinii o nim.
2. Określaniu i współdecydowaniu o celach edukacyjnych szkoły (ankiety ewaluacyjne, spotkania rodziców z nauczycielami, spotkania Rady Rodziców z Dyrektorem szkoły).
3. Współdziałaniu z nauczycielami i wychowawcami w realizacji zadań wychowawczych.
4. Pomocy rodzicom w ich działaniach wychowawczych wobec dzieci poprzez pedagogizację, profilaktykę, reedukację i terapię pedagogiczną.
5. Współdecydowaniu o organizacji świąt, uroczystości, imprez szkolnych i klasowych.

6. Stworzeniu warunków do szczerych, życzliwych i rzeczowych kontaktów nauczycieli z rodzicami.
7. Umożliwianiu i ułatwianiu kontaktów rodziców z instytucjami i specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów.
8. Zaangażowaniu szkoły w organizowanie pomocy finansowej i materialnej rodzinom mającym trudną sytuację materialną.
9. Podejmowaniu działań na rzecz pozyskiwania funduszy niezbędnych dla wspierania działalności szkoły, a także ustalaniu zasad użytkowania tych funduszy.

Rozdział 3.

I. Główne cele pracy wychowawczej

1. Wspomaganie rozwoju emocjonalnego, intelektualnego i zdrowotnego uczniów;
2. Przygotowanie uczniów do właściwego funkcjonowania w grupie rówieśniczej i społeczności szkolnej, życia w rodzinie, społeczności lokalnej, ojczyźnie, Europie i świecie;
3. Kształtowanie kompetencji umożliwiających uczniom aktywne funkcjonowanie w środowisku kulturalno-przyrodniczym.

II. Model wychowawczej koncepcji szkoły

Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna – „Przyjazny początek”

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, a nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój. Początek pobytu dziecka w szkole ma charakter szczególny – powinien być miejscem przyjaznego spotkania dzieci o różnym stopniu rozwoju. Zadania wychowawcze nauczyciela nie są ujmowane w podziale na klasy, ponieważ wychowanie jest procesem ciągłym. Winny one być

realizowane w ścisłej współpracy z rodzicami (opiekunami) dziecka, ponieważ to dom rodzinny jest w pierwszej kolejności odpowiedzialny za wychowanie.

Kręgi tematyczne	Zadania i treści
<p style="color: red; text-align: center;">Kim jestem? – dziecko jako jednostka</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Rozpoznawanie, wyrażanie i nazywanie własnych stanów emocjonalnych i uczuć; dostrzeganie swoich potrzeb i możliwości, bez nadmiernych postaw roszczeniowych; podnoszenie poczucia własnej wartości, pomoc w budowaniu pozytywnego obrazu własnego „ja”.</i> 2. <i>Dostrzeganie pojawiających się problemów i podejmowanie odpowiedzialnych decyzji; konstruktywne dawanie sobie rady z trudnościami, panowanie nad sobą; umiejętność negocjacji z innymi.</i> 3. <i>Kształtowanie umiejętności właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia ze strony osób dorosłych (w tym przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna).</i> 4. <i>Kształtowanie własnej woli, by nadmiernie nie podlegać niewłaściwym wpływom.</i> 5. <i>Rozwijanie potrzeby przekazywania innym swej wiedzy, bez nadmiernej zarozumiałości.</i> 6. <i>Kształtowanie postaw preferujących zdrowy styl życia; rozwijanie świadomości na temat tego, jakie zachowania sprzyjają zdrowiu, a jakie mu zagrażają.</i> 7. <i>Dbanie o estetykę wyglądu i stroju, przy jednoczesnym zachowaniu umiaru, bez nadmiernego przywiązywania uwagi do wystawności ubioru i bez wywyższania się nad inne dzieci, mające skromniejszy ubiór.</i> 8. <i>Prezentowanie wzorów osobowych postaci rzeczywistych oraz bohaterów literackich, historycznych i filmowych.</i> 9. <i>Ukazywanie, wdrażanie i zachęcanie do bezinteresowności, wdzięczności, uczciwości, szlachetności, tolerancji, lojalności, współczucia, przyjaźni, miłości, szacunku, odpowiedzialności, prawdomówności, dobra.</i> 10. <i>Pomaganie dziecku w akceptacji roli ucznia odpowiedzialnego za powierzone mu zadania, rozumiejącego polecenia nauczyciela i stosującego się do nich.</i> 11. <i>Zachęcanie do podejmowania prób samooceny oraz oceny zachowania innych osób w codziennych sytuacjach szkolnych.</i>

Ja i inni – dziecko w grupie

1. Pomaganie dziecku w odnajdywaniu jego miejsca w grupie rówieśniczej i wspólnocie szkolnej, w nawiązywaniu bliskiego, serdecznego kontaktu z innymi, we włączaniu się w zabawy i inicjowanie zabaw.
2. Przyzwyczajanie do konstruktywnej współpracy i współdziałania w grupie i w zespole.
3. Przyzwyczajanie do zachowań akceptowanych społecznie, do podporządkowywania się regulaminom, przyjętym zasadom i normom współżycia społecznego; wprowadzanie w kulturę bycia.
4. Budzenie wrażliwości na problemy innych ludzi, wyrabianie odpowiedzialności za innych, zwłaszcza młodszych, słabszych, potrzebujących pomocy, cierpiących niedostatek.
5. Ukazywanie wartości wynikających z umiejętności komunikatywnego mówienia, słuchania innych i bycia słuchanym; pokazywanie możliwości skutecznego komunikowania się w sposób niewerbalny i za pomocą gestów, mimiki, wzroku.
6. Uświadamianie znaczenia przebaczenia, przepraszania, przyznawania się do winy (ale bez nadmiernych nacisków na dzieci, dla których przyznawanie się jest zbyt trudne do zniesienia z powodów emocjonalnych).
7. Uczulanie na akceptowanie innych osób.
8. Tworzenie okazji do wymiany poglądów, uczenie rozwiązywania konfliktów poprzez negocjacje, dochodzenia do kompromisu.
9. Zapobieganie konfliktom; oddziaływanie w celu zmniejszenia agresji poprzez uczenie sposobów radzenia sobie z własnymi emocjami, właściwego reagowania na przejawy emocji ze strony innych oraz kontrolowania zachowań.
10. Organizowanie sytuacji zachęcających do wspólnego podejmowania i realizowania różnych zadań, rozwiązywania problemów;
11. Uświadamianie konieczności poszanowania cudzej własności.
12. Kształtowanie u dzieci właściwego stosunku do wszystkich pracowników szkoły i okazywania szacunku dla ich pracy.
13. Uczenie właściwych zachowań na uroczystościach i zabawach szkolnych; wspólne przeżywanie świąt.
14. Stworzenie sytuacji sprzyjających integracji rodziny ze szkołą (uczestnictwo rodzin w uroczystościach szkolnych i innych spotkaniach).
15. Wzmacnianie i pogłębianie więzi uczuciowych dziecka z rodziną, uświadamianie jego roli w rodzinie.
16. Rozwijanie uczuć miłości, szacunku, wdzięczności, serdeczności wobec rodziców, rodzeństwa, dziadków i innych członków rodziny.
17. Uświadamianie dziecku konieczności respektowania indywidualnych potrzeb członków rodziny, okazywania im troskliwości (np. w czasie choroby).
18. Uświadamianie dziecku potrzeby wykonywania swych obowiązków w gospodarstwie domowym i zachęcanie go do pomagania rodzinie.
19. Podkreślanie wartości wspólnego przeżywania rodzinnych uroczystości i spędzania wolnego czasu.

<p>Świat wokół mnie – dziecko w środkowisku kulturalno - przyrodniczym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw przyjaznych wobec zwierząt; dokarmianie zwierząt w czasie zimy, opiekowanie się zwierzętami potrzebującymi pomocy; 2. Uświadamianie, że nie należy niepotrzebnie niszczyć roślin, zapoznanie z zasadami zachowania się w parku, w lesie, w rezerwach przyrody itp.; 3. Kształtowanie postaw ekologicznych poprzez ukazywanie wpływu przyrody na życie człowieka, a także budzenie odpowiedzialności za jej stan; zapoznanie z zasadami ochrony przyrody. 4. Wdrażanie do właściwego zachowania w miejscach publicznych (na ulicy, na poczcie itp.). 5. Budzenie szacunku dla pracy ludzkiej i jej wytworów. 6. Rozwijanie poczucia przynależności narodowej, więzi z rodakami, uczuć patriotycznych, poszanowania symboli narodowych i państwowych oraz kultury i tradycji narodowych. 7. Budzenie przywiązania i szacunku do wartości kulturowych, tradycji miejscowego regionu, więzi z naszymi przodkami i ich dziedzictwem. 8. Uświadamianie potrzeby poszanowania kultury innych narodów i grup etnicznych w Polsce i poza nią; poszanowanie dla gwar regionalnych. 9. Praca z patronem szkoły (AK).
--	---

W edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej nauczyciele dostosowują przekazywanie odpowiedniej wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw dzieci do naturalnej w tym wieku aktywności. Zadania i treści realizują poprzez różnorodne formy:

- wycieczki tematyczne,
- apele i uroczystości szkolne,
- konkursy szkolne i pozaszkolne,
- spotkania filmowe, teatralne,
- akcje charytatywne,
- aukcje prac dzieci.

Nauczanie blokowe (IV–VIII)

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek (...)
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również
umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”.*

Jan Paweł II

Kręgi tematyczne	Zadania i treści	Formy realizacji
<i>Kim jestem? – dziecko jako jednostka</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Pomoc w samopoznaniu i samoocenie – rozpoznawanie własnych mocnych i słabych stron.</i> 2. <i>Rozwijanie umiejętności akceptacji siebie.</i> 3. <i>Uczenie radzenia sobie w sytuacjach nowych i trudnych.</i> 4. <i>Pomoc w nazywaniu uczuć i radzeniu sobie ze stresem.</i> 5. <i>Wdrażanie postaw asertywnych.</i> 6. <i>Utrwalanie zasad kultury osobistej i dobrego zachowania.</i> 7. <i>Budzenie ciekawości poznawczej i rozwijanie umiejętności twórczego myślenia.</i> 8. <i>Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów.</i> 9. <i>Kształtowanie umiejętności korzystania ze źródeł informacji.</i> 10. <i>Kształtowanie własnych nawyków zdrowotnych i higienicznych.</i> 11. <i>Promocja zdrowego stylu życia.</i> 12. <i>Uświadomienie zagrożeń związanych z nałogami i uzależnieniem od narkotyków.</i> 13. <i>Uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych i odpowiedzialności za ochronę zdrowia swojego i innych ludzi.</i> 14. <i>Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów.</i> 15. <i>Kształtowanie umiejętności korzystania ze źródeł informacji.</i> 16. <i>Kształtowanie własnych nawyków zdrowotnych i higienicznych.</i> 17. <i>Promocja zdrowego stylu życia.</i> 18. <i>Uświadomienie zagrożeń związanych z nałogami i uzależnieniem od narkotyków.</i> 19. <i>Uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych i odpowiedzialności za ochronę zdrowia swojego i innych ludzi.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach wychowawczych i innych przedmiotach, np. dramy, dyskusji dydaktycznej, gier i zabaw.</i> - <i>ankiety i psychotesty.</i> - <i>prelekcje i pogadanki pedagoga szkolnego.</i> - <i>dialogi, dyskusje uczniów i nauczycieli w ramach realizacji elementów edukacji filozoficznej, happening, inscenizacja.</i> - <i>indywidualna opieka nad dziećmi z deficytami emocjonalnymi i intelektualnymi oraz z rodzin dysfunkcyjnych.</i> - <i>współpraca z PPP.</i> - <i>prowadzenie teczeki wychowawcy klasowego.</i> - <i>organizowanie konkursów przedmiotowych i artystycznych wyzwalanie twórczej aktywności poprzez prezentację osiągnięć (galerie, festiwale, happeningi, pokazy mody).</i> - <i>indywidualna praca z uczniem zdolnym.</i> - <i>przysposobienie czytelnicze i informacyjne (lekcje w bibliotece szkolnej i osiedlowej).</i> - <i>prezentacja prac plastycznych i plakatów promujących zdrowy styl życia;</i> - <i>prelekcje pielęgniarki szkolnej i specjalistów nt. zdrowego odżywiania, higieny okresu dojrzewania.</i> - <i>gazetki, plakaty, broszury promujące życie bez uzależnień.</i> - <i>współpraca z policją (trening asertywnej odmowy).</i> - <i>włączenie się w ogólnopolskie akcje prozdrowotne.</i> - <i>prelekcje pedagoga i specjalistów propagujące idee abstynencji.</i> - <i>organizowanie aktywnego wypoczynku (wycieczki, biwaki, rajdy, obozy, zabawy i turnieje ruchowo-sprawnościowe).</i>

Ja i inni – dziecko w grupie

1. <i>Kształtowanie umiejętności komunikowania się werbalnego i pozawerbalnego.</i> 2. <i>Wzmacnianie integracji grupy i poczucia przynależności do niej (zasady i normy współżycia, hierarchia wartości grupy).</i> 3. <i>Kształtowanie i wzmacnianie postawy tolerancji.</i> 4. <i>Zdobywanie i doskonalenie umiejętności praktycznych przydatnych w życiu.</i> 5. <i>Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej.</i> 6. <i>Wdrażanie do samorządności i współdziałania w kierowaniu szkołą.</i> 7. <i>Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych.</i> 8. <i>Poznanie sposobów rozwiązywania konfliktów.</i> 9. <i>Kształtowanie umiejętności tworzenia prawidłowych i satysfakcjonujących związków z rodziną.</i> 10. <i>Pomoc we właściwej ocenie relacji między osobami różnej płci.</i> 11. <i>Przybliżenie zagadnień życia płciowego.</i>	- <i>stosowanie niekonwencjonalnych metod integrujących zespoły klasowe, np. gry dydaktyczne, metoda przypadków, inscenizacja.</i> - <i>umożliwienie uczniom wejścia w różne role (koordynatora, inicjatora, wykonawcy) podczas wspólnych imprez, wyjść i wycieczek.</i> - <i>podejmowanie wspólnych akcji charytatywnych, np. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Góra Grosza, pomoc dla dzieci z domów dziecka, opieka nad zwierzętami ze schroniska.</i> - <i>zdobywanie karty rowerowej, umiejętności turystycznych.</i> - <i>spotkania i uroczystości klasowe oraz szkolne kształtujące nawyki kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach.</i> - <i>prelekcje pielęgniarki i pokazy specjalistów dot. udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.</i> - <i>przeprowadzenie wyborów do RSU.</i> - <i>różne formy samorządnych działań uczniów, np. apele, uroczystości, festyny.</i> - <i>prelekcje pedagoga na temat praw w świetle Konwencji Praw Dziecka i Karty Praw Unii Europejskiej.</i> - <i>pogadanki tematyczne pedagoga w radzeniu sobie z gniewem, agresją, przemocą.</i> - <i>praca wychowawcza w oparciu o analizę tekstów i przykładów literackich;</i> - <i>prelekcje i pogadanki o zjawiskach interpersonalnych w rodzinie (miłość, przemoc).</i> - <i>cykl zajęć przybliżających zagadnienia życia płciowego człowieka realizowany na zajęciach WDŻ.</i>

<i>Świat wokół mnie – dziecko w środowisku kulturalno- przyrodniczym</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.</i> 2. <i>Wpajanie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych.</i> 3. <i>Kultywowanie tradycji.</i> 4. <i>Budzenie wrażliwości na piękno we wszystkich jego przejawach.</i> 5. <i>Propagowanie postaw ekologicznych.</i> 6. <i>Poznanie geograficznej specyfiki regionu.</i> 7. <i>Zapoznanie z historią regionu i wskazanie jej związku z historią i tradycją własnej rodziny.</i> 8. <i>Pielęgnowanie lokalnych i regionalnych tradycji i świąt;</i> 9. <i>Praca z patronem szkoły (AK).</i> 10. <i>Poznanie historii narodu.</i> 11. <i>Prezentowanie walorów turystyczno-krajoznawczych Polski.</i> 12. <i>Zapoznanie z dorobkiem kulturowym narodu.</i> 13. <i>Poznanie ciekawych miejsc w Europie i na świecie.</i> 14. <i>Zainteresowanie obyczajami różnych narodów.</i> 15. <i>Praktyczne włączanie się uczniów w aktualne wydarzenia na świecie.</i> 16. <i>Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności europejskiej.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>stosowanie niekonwencjonalnych metod na lekcjach historii i społeczeństwo oraz podczas innych zajęć (drzewko decyzyjne, gry i zabawy symulacyjne, dyskusje i debaty).</i> - <i>aktywne uczestnictwo w obchodach świąt narodowych, regionalnych i szkolnych (apele, uroczystości).</i> - <i>kultywowanie obrzędów religijnych – jasełka, szkolne i klasowe spotkania wigilijne.</i> - <i>prace plastyczne, literackie, montaż słowno-muzyczny podtrzymujące tradycje rodzinne.</i> - <i>czytanie różnorodnych tekstów kultury i ich interpretacja na lekcjach j. polskiego, muzyki, plastyki.</i> - <i>poranki literackie, montaż słowno-muzyczny; koncerty prezentujące dorobek kulturowy.</i> - <i>konkursy plastyczne, recytatorskie, wiedzy o teatrze i filmie.</i> - <i>wyjścia do teatru, sal wystawowych, kina, muzeum.</i> - <i>zabawy, konkursy, szkolne i ogólnopolskie akcje ekologiczne (zbiórka surowców wtórnych, „Sprzątanie Świata – Polska”).</i> - <i>wprowadzanie elementów wychowania regionalnego na lekcjach różnych przedmiotów (języka polskiego, historii i społeczeństwa, przyrody, plastyki, muzyki).</i> - <i>filmu. przeźrocza, zdjęcia, pamiątki ukazujące walory turystyczno-krajoznawcze regionu, Polski, ciekawych miejsc na świecie.</i> - <i>wycieczki przedmiotowe, krajoznawczo-turystyczne.</i> - <i>zabawy, happeningi, festyny szkolne prezentujące zwyczaje, obyczaje i tradycje rodzinne oraz ich związek z kulturą i cywilizacją europejską.</i> - <i>akcje charytatywne, korespondencja, aukcje własnych prac, zbiórka książek dla dzieci i młodzieży w kraju i za granicą.</i> - <i>apele, sesje, zajęcia klubu europejskiego propagujące idee integracji Polski z Unią Europejską.</i>
--	--	--

Do wyżej wymienionych powinności, na dany rok szkolny, wychowawca klasy opracowuje tematykę godzin do dyspozycji wychowawcy klasowego, która stanowi załącznik do niniejszego Programu.

III. Cele oddziaływań profilaktycznych

Cel główny:

- Planowanie i wdrażanie oddziaływań profilaktycznych w celu przygotowania uczniów do zdrowego i bezpiecznego stylu życia, zminimalizowania negatywnych wpływów środowiska oraz niepokojących zachowań, jak: agresja, przemoc, niska motywacja do nauki, absencja szkolna;
- Dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia poprzez rozbudzanie zainteresowań światem, uświadomienie dziecku właściwych zachowań wobec współczesnych zagrożeń, kształcenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, wpieranie w przygotowaniu do uczestnictwa w życiu rodzinnym i kulturalnym, oraz przygotowanie uczniów do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi;

Cele szczegółowe:

- Tworzenie środowiska przyjaznego uczniom, zapewniającego im bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój, poprzez atmosferę ciepła, życzliwości i tolerancji.
- Promowanie zdrowia i zdrowego stylu życia poprzez kształtowanie u uczniów prawidłowych postaw i zachowań sprzyjającym zdrowemu trybowi życia.
- Rozwijanie postawy prozdrowotnej wśród uczniów, troski o własne zdrowie i sprawność fizyczną, umiejętne planowanie i wykorzystywanie czasu wolnego.
- Wdrażanie uczniów do przestrzegania norm zachowań dotyczących kultury osobistej.
- Wdrażanie uczniów do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią.
- Eliminowanie agresywnych zachowań uczniów i stosowanej przez nich przemocy.
- Uczenie rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny, zapobieganie powstawaniu zachowań agresywnych oraz dążenie do panowania nad własnymi emocjami.

- Kształtowanie u uczniów umiejętności właściwego zachowania się w różnych sytuacjach życiowych.
- Kształtowanie i wzmacnianie postaw przeciwnych używaniu środków i substancji przez uczniów i wychowanków, a także postaw przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.
- Przeciwdziałanie uzależnieniom od używek, komputera, telewizji wśród dzieci.
- Zapobieganie zagrożeniom wynikającym z nierozważnego korzystania z Internetu.
- Wyposażenie uczniów i nauczycieli w podstawowy zasób wiedzy nt. uzależnień i możliwości uzyskania pomocy w tym zakresie.
- Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.
- Pomoc uczniom mającym trudności w nauce, sprawiającym problemy wychowawcze.
- Rozpoznawanie i przezwyciężanie trudności w nauce oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.
- Motywowanie uczniów do nauki.
- Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.
- Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.
- Pomoc rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji.

IV. Oddziaływania profilaktyczne szkoły

OBSZAR DZIAŁANIA	BEZPIECZNE I PRZYJAZNE ŚRODOWISKO SZKOŁY			
CEL OGÓLNY	ZADANIA /RODZAJ DZIAŁANIA	CELE SZCZEGÓŁOWE	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<i>Budowanie pozytywnego klimatu szkoły</i>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Integracja społeczności szkolnej, budowanie pozytywnych relacji społecznych, przeciwdziałanie antydyskryminacji;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej;</i> – <i>Budowanie wspierającej relacji między nauczycielami, uczniami i rodzicami;</i> – <i>Uczenie tolerancji i szacunku do innych;</i> – <i>Dbanie o atmosferę życzliwości, zaufania i zrozumienia;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Prowadzenie zajęć integracyjnych, imprez szkolnych, wycieczek;</i> – <i>Pogadanki na lekcjach wychowawczych i w świetlicy;</i> – <i>Organizacja zespołów pomocy koleżeńskiej;</i> – <i>Współpraca z rodzicami podczas organizacji uroczystości i imprez szkolnych;</i> – <i>Wspieranie osób, które doświadczyły przemocy, czy dyskryminacji;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, dyrekcja, nauczyciele świetlicy;</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Udział w akcjach i kampaniach społecznych;</i> – <i>Prowadzenie akcji charytatywnych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Udział w akcjach i kampaniach społecznych;</i> – <i>Prowadzenie akcji charytatywnych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Pogadanki na lekcjach wychowawczych i w świetlicy;</i> – <i>Udział uczniów w różnych akcjach społecznych i charytatywnych;</i> – <i>Uczestnictwo w kampaniach społecznych;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klasy, nauczyciele, nauczyciele świetlicy, opiekun SU i Caritas;</i>

	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Doskonalenie nauczycieli i wychowawców;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Udział w szkoleniach, warsztatach, prelekcjach podnoszących kompetencje wychowawcze;</i> – <i>Indywidualne konsultacje z pedagogiem;</i> – <i>Wypracowanie spójnych metod postępowania z uczniami w sytuacjach trudnych;</i> – <i>Wymiana doświadczeń podczas zespołów przedmiotowych, wychowawczych;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Dyrekcja szkoły, nauczyciele, wychowawcy klas;</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Kształtowanie prawidłowych postaw społecznych;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Promowanie wśród uczniów pozytywnych wzorców i zachowań, wartości i postaw opartych na szacunku i równym traktowaniu;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Prezentacja właściwych postaw społecznych;</i> – <i>Angażowanie uczniów do pracy na rzecz innych osób;</i> – <i>Nagradzanie uczniów za dobre postawy społeczne i wysoką kulturę osobistą (wybór „Osobowość Roku”);</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas, nauczyciele, Samorząd Uczniowski, dyrekcja;</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wspieranie prawidłowego rozwoju osobowości dzieci i młodzieży;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wzmacnianie wśród uczniów poczucia własnej wartości oraz docenianie ich wysiłku;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Prezentacja osiągnięć uczniów na forum szkoły i poza nią (podczas apeli, na gazetkach szkolnych, stronie internetowej szkoły i gminy, w kronice, organizacja wystawy prac uczniów w bibliotece szkolnej i w miarę możliwości w GBP);</i> – <i>Udzielanie częstych pochwał uczniom za angażowanie się w życie szkoły;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas, nauczyciele, nauczyciele świetlicy;</i>

	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Współpraca z rodzicami;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Zapoznanie rodziców z Programem Profilaktyki i Programem Wychowawczym Szkoły, kalendarzem imprez, planem wychowawczym klasy z uwzględnieniem sugestii rodziców;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Działania psychoedukacyjne: indywidualne rozmowy wychowawcze i informacyjne z rodzicami, zebrania klasowe;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas;</i>
Promowanie właściwych postaw i zachowań	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Konsekwentne respektowanie zasad obowiązujących w środowisku szkolnym;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa przez wszystkich pracowników szkoły;</i> – <i>Reagowanie na zachowania niezgodne z obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Postępowanie pracowników szkoły zgodnie z obowiązującymi procedurami;</i> – <i>Aktywne dyżury nauczycieli i pracowników na terenie szkoły;</i> – <i>Wyciąganie konsekwencji za nieprzestrzeganie obowiązujących zasad, odpowiednie reagowanie i ocenianie zachowania uczniów;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog;</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wzmacnianie bezpieczeństwa poprzez współpracę z odpowiednimi instytucjami;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Współpraca ze środowiskiem lokalnym i instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach wychowawczych i profilaktycznych;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Konsultacje z przedstawicielami Policji, Straży Pożarnej na temat bieżących problemów dotyczących bezpieczeństwa na terenie i wokół szkoły;</i> – <i>Spotkania uczniów z Policją na temat odpowiedzialności za swoje czyny;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog;</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Przeciwdziałanie uzależnieniom;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Rozwijanie negatywnej postawy wśród uczniów wobec używek, tj. alkoholu, narkotyków, nikotyny, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych;</i> – <i>Uświadamianie rodziców o czynnikach wpływających na rozwój uzależnień i metodach ich ograniczania;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Prowadzenie akcji informacyjnych wśród uczniów i rodziców;</i> – <i>Trening asertywności;</i> – <i>Omówienie problemu szkodliwości używek na lekcjach wychowawczych;</i> – <i>Organizacja spektakli profilaktyczno - wychowawczych;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog;</i>

		<ul style="list-style-type: none"> – <i>Doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców w zakresie identyfikacji zagrożeń uzależnieniami;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Organizacja zajęć warsztatowych z udziałem specjalistów;</i> 	
		<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wdrażanie uczniów do bezpiecznego korzystania z Internetu, przeciwdziałanie uzależnieniom od komputera, telewizji, gier komputerowych, Internetu;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Organizacja zajęć warsztatowych „Bezpieczny Internet”;</i> – <i>Realizacja projektu „Cyfrowobezpieczni.pl”;</i> – <i>Prowadzenie pogadank dotyczących zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z Internetu;</i> – <i>Pedagogizacja rodziców na temat ryzyka związanego z Internetem i TV;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, nauczyciel informatyki;</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Współpraca z rodzicami, wspieranie rodziny w realizowaniu funkcji wychowawczej;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Spotkania z rodzicami mające na celu uświadomienie zagrożeń na jakie narażone są dzieci;</i> – <i>Uświadomienie rodzicom skutków nieprzestrzegania przez ich dzieci obowiązujących norm społecznych;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Organizacja spotkania z instytucjami udzielającymi wsparcia w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych;</i> – <i>Indywidualne rozmowy, porady, konsultacje;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog;</i>
		<ul style="list-style-type: none"> – <i>Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Działania zgodne z procedurą „Niebieskiej karty”;</i> – <i>Prowadzenie prelekcji, konsultacji, rozmów;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog;</i>
		<ul style="list-style-type: none"> – <i>Rozwijanie wśród rodziców kompetencji wychowawczych;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Organizacja wywiadówek pedagogizujących;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog;</i>

			<ul style="list-style-type: none"> – <i>Prelekcje dla rodziców, porady, konsultacje;</i> – <i>Udostępnianie rodzicom materiałów informacyjnych i edukacyjnych na tematy związane z kryzysami rozwojowymi i życiowymi dzieci i młodzieży;</i> 	
OBSZAR DZIAŁANIA	ZACHOWANIA PROBLEMOWE UCZNIÓW			
CEL OGÓLNY	ZADANIA /RODZAJ DZIAŁANIA	CELE SZCZEGÓŁOWE	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<i>Propagowanie bezpiecznych zachowań</i>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Przestrzeganie zasad bezpiecznego zachowania się w szkole;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego zachowania się w szkole;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Zapoznanie uczniów z regulaminami obowiązującymi na terenie szkoły (świetlicy, Sali gimnastycznej, stołówki szkolnej, boiska sportowego, placu zabaw, biblioteki, Sali komputerowej itp.);</i> – <i>Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa na godzinach wychowawczych;</i> – <i>Udział uczniów w różnych formach zajęć dotyczących bezpieczeństwa w szkole i poza nią;</i> – <i>Organizacja konkursów wiedzy i plastycznych dotyczących bezpieczeństwa;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog;</i>

		<ul style="list-style-type: none"> – Aktualizacja kodeksów klasowych; 	<ul style="list-style-type: none"> – Opracowanie klasowych kodeksów dotyczących odpowiedniego zachowania się w klasie; – Prowadzenie pogadanek na lekcjach wychowawczych; 	<ul style="list-style-type: none"> – Wychowawcy klas;
		<ul style="list-style-type: none"> – Doskonalenie wiedzy i umiejętności nt. bezpiecznych zachowań w drodze do i ze szkoły; 	<ul style="list-style-type: none"> – Pogadanki dotyczące zasad bezpiecznego poruszania się po drodze, roli znaków drogowych oraz praw i obowiązków pieszych; – Organizacja praktycznych zajęć w klasie I „Bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły” oraz spotkań z przedstawicielami Policji; – Popularyzowanie wiedzy dotyczące zasad ruchu drogowego poprzez zabawy, konkursy, filmy edukacyjne, gazetki tematyczne; – Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową; 	
	<ul style="list-style-type: none"> – Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy oraz innych zachowań ryzykownych; 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczenie sposobów radzenia sobie z agresją; – Rozwijanie umiejętności właściwych zachowań w sytuacjach konfliktowych; – Uwrażliwienie uczniów na negatywne skutki przemocy; – Zapoznanie uczniów ze zjawiskiem cyberprzemocy oraz sposobami reagowania w sytuacjach trudnych; 	<ul style="list-style-type: none"> – Warsztaty psychoedukacyjne rozwijające umiejętności społeczne (komunikacja, asertywność, empatia, kontrola złości, pomaganie innym w sytuacjach przemocy); – Prowadzenie zajęć profilaktyczno – wychowawczych: „Żyć w zgodzie”. Zabawy zapobiegające agresji” – Cykl zajęć biblioterapeutycznych dotyczących agresji; – Organizacja zajęć warsztatowych, pogadanek dotyczących agresji, przemocy, ich przyczyn i konsekwencji oraz praw 	<ul style="list-style-type: none"> – Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog;
				<ul style="list-style-type: none"> – Wychowawcy klas, nauczyciele informatyki, pedagog;

			<p><i>człowieka do godności, tolerancji i nietykalności osobistej; dyskusji;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Pedagogizacja rodziców;</i> – <i>Pedagogizacja rodziców;</i> – <i>Zajęcia warsztatowe dla uczniów młodszych klas „Bezpieczny internet”;</i> – <i>Zajęcia edukacyjne, gazetki tematyczne;</i> 	
		<ul style="list-style-type: none"> – <i>Doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców w zakresie rozpoznawania problemu agresji, przemocy w szkole i środowisku rodzinnym ucznia;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Udział w szkoleniu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Pedagog, wychowawcy klas;</i>
		<ul style="list-style-type: none"> – <i>Diagnoza problemu agresji w rodzinie i szkole;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Prowadzenie badań ankietowych mających na celu wczesne wykrywanie przejawów agresji w szkole i rodzinie;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Pedagog, wychowawcy klas;</i>
OBSZAR DZIAŁANIA	ZDROWY STYL ŻYCIA			
CEL OGÓLNY	ZADANIA /RODZAJ DZIAŁANIA	CELE SZCZEGÓŁOWE	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Promowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie do harmonijnego	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Zapoznanie uczniów ze Szkolnym Programem Wychowawczo - Profilaktycznym;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Rozwijanie postaw prozdrowotnych;</i> – <i>Wzbogacenie wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie profilaktyki;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Godzina wychowawcza;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas;</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Prezentacja nt. zdrowego odżywiania się i aktywności fizycznej;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Zapoznanie uczniów z zasadami zdrowego odżywiania się oraz z zagrożeniami związanymi z chorobami</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Zajęcia warsztatowe, pogadanki, praca indywidualna i grupowa;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas;</i>

		<p>psychosomatycznymi (anoreksja, bulimia, otyłość);</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie pozytywnej postawy wśród uczniów wobec aktywności ruchowej jako drogi do zdrowia fizycznego i psychicznego; 		
	<ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> – Opracowanie i upowszechnienie materiałów z zakresu edukacji prozdrowotnej; – Aktywne promowanie dobrych nawyków żywieniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> – Lekcje przyrody, lekcje wychowawcze nt. zdrowej żywności, zasad odżywiania się, a także chorób związanych z nieprawidłowym odżywianiem się; – Uczestnictwo w programie „Owoce i warzywa” (klasy I – III); – Kontynuacja programu „Mleko dla szkół”; – Organizacja konkursów o tematyce prozdrowotnej; – Wykonanie gazetek tematycznych, informacji na stronie internetowej szkoły; – Pogadanki, filmy nt. właściwego odżywiania się; – Przygotowywanie posiłków; – Spotkania z pielęgniarką; 	<ul style="list-style-type: none"> – Wychowawcy klas, pedagog, nauczyciel przyrody, informatyki, nauczyciele świetlicy;
	<ul style="list-style-type: none"> – Propagowanie zdrowego stylu życia; 	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie umiejętności i nawyków ruchowych; – Propagowanie i zachęcanie do zdrowego i aktywnego spędzania czasu wolnego; – Uświadomienie odpowiedzialności za ochronę własnego zdrowia; 	<ul style="list-style-type: none"> – Lekcje wychowania fizycznego; – Organizowanie sportowych zajęć pozalekcyjnych (SKS, zajęcia taneczne, rajd rowerowy); – Udział w imprezach szkolnych i międzyszkolnych (mecze, turnieje); – Organizowanie wyjazdów na basen, narty; 	<ul style="list-style-type: none"> – Nauczyciele w. f., wychowawcy klas, pedagog;

			<ul style="list-style-type: none"> – <i>Prowadzenie różnorodnych zajęć ogólnorozwojowych w szkole i w świetlicy;</i> – <i>Organizowanie wycieczek, zajęć terenowych, przerw śródlekcyjnych uwzględniających ćwiczenia ruchowe;</i> – <i>Zachęcanie do udziału w zawodach, konkursach sportowych;</i> – <i>Organizacja Dnia Sportu;</i> – <i>Pogadanki na lekcjach wychowawczych, w.f. i podczas zajęć w świetlicy;</i> 	
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Kształtowanie postaw dbałości o własne zdrowie;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Uświadomienie potrzeby dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne w życiu człowieka;</i> – <i>Kształtowanie prawidłowych nawyków dbania o własne zdrowie;</i> – <i>Wspomaganie fizycznego i psychicznego rozwoju wychowanków;</i> – <i>Kształtowanie postawy szacunku dla własnego zdrowia psychicznego i potrzeby dbania o higienę pracy umysłowej;</i> – <i>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami;</i> – <i>Rozwijanie umiejętności proszenia o pomoc;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Zajęcia wychowania fizycznego, wycieczki szkolne, zajęcia pozalekcyjne, SKS, lekcje wychowawcze i pogadanki dotyczące korzystnego wpływu aktywności fizycznej na zdrowie fizyczne i psychiczne;</i> – <i>Pogadanki w klasie;</i> – <i>Przestrzeganie higieny pracy osobistej i higieny pracy umysłowej;</i> – <i>Dbalność o wygląd zewnętrzny;</i> – <i>Tworzenie regulaminów klasowych, przestrzeganie regulaminów szkolnych;</i> – <i>Spotkania z pielęgniarką;</i> – <i>Zajęcia profilaktyczno – wychowawcze;</i> – <i>Zajęcia warsztatowe na temat umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami (stres, porażka, konflikt);</i> – <i>Rozmowy, dyskusje, pogadanki, lekcje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas, nauczyciele WDŻ, nauczyciele w.f., pedagog;</i>

			wychowawcze, warsztaty dotyczące szkodliwości przewlekłego stresu, roli uczuć w naszym życiu, psychologicznych aspektach dojrzewania;	
	– Wyrabianie nawyków higienicznych;	– Wdrażanie do przestrzegania zasad higieny osobistej i troski o własne zdrowie;	– Przestrzeganie regulaminu stołówki szkolnej; – Wyrabianie nawyku mycia rąk; – Pokaz mycia zębów-fluoryzacja; – Zajęcia poświęcone zdrowiu i higienie; – Pogadanki, lekcje wychowawcze dotyczące higieny osobistej;	– Wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy, przyrody;
	– Realizacja projektu „Kwiecień miesiącem zdrowia”;	– Organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia;	– Metoda projektu: klasy I – III;	– Wychowawcy klas I– III, pedagog, nauczyciele świetlicy, przyrody;
	– Wdrażanie uczniów do racjonalnego gospodarowania czasem wolnym;	– Wskazanie uczniom alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego;	– Prezentacja plakatów promujących działalność GOKiS i innych instytucji pozaszkolnych organizujących zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży; – Zajęcia pozalekcyjne, wycieczki szkolne itp. – Propagowanie pozaszkolnych zajęć sportowych (Akademia Małego Sportowca, zajęcia taneczne, Klub Sportowy „Pcimianka”); – Udostępnianie hali sportowej;	– Wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy, przyrody;
	– Wdrażanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji	– Rozwijanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy;	– Szkolenia sanitarne uczniów z zakresu udzielania pierwszej pomocy;	– Wychowawcy klas, nauczyciele świetlicy, przyrody;

	<i>sprzyjających zachowaniu zdrowia;</i>	– <i>Doskonalenie umiejętności postępowania w sytuacjach zagrożenia;</i>	– <i>Ćwiczenia ewakuacyjne podczas próbnego alarmu przeciwpożarowego;</i>	– <i>Dyrekcja, wychowawcy klas, nauczyciele;</i>
--	--	--	---	--

PRZECIWDZIAŁANIE NIEPOWODZENIOM SZKOLNYM				
OBSZAR DZIAŁANIA				
CEL OGÓLNY	ZADANIA /RODZAJ DZIAŁANIA	CELE SZCZEGÓŁOWE	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Pomoc dziecku w przezwyciężaniu trudności i umożliwianie mu prawidłowego funkcjonowania w zespole klasowym oraz osiągnięcia pozytywnych wyników szkolnych	– <i>Diagnozowanie potrzeb i możliwości uczniów oraz przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych. Badania w PPP;</i>	– <i>Rozpoznawanie przez nauczycieli potrzeb ucznia i przyczyn trudności w nauce;</i> – <i>Pomoc uczniom w poznaniu siebie i dostrzeżeniu swoich mocnych stron;</i> – <i>Podniesienie motywacji uczniów do nauki, rozbudzenie ambicji, ukazanie roli edukacji w życiu każdego człowieka;</i>	– <i>Ocena wiedzy i umiejętności ucznia;</i> – <i>Konsultacje z rodzicami;</i> – <i>Obserwacja uczniów;</i> – <i>Kierowanie uczniów na badania do PPP;</i> – <i>Organizacja kół zainteresowań (polonistyczne, matematyczne, przyrodnicze, historyczne itp.);</i> – <i>Udział uczniów w ogólnopolskich konkursach i turniejach wiedzy;</i> – <i>Organizacja warsztatów podczas lekcji wychowawczych dotyczących sposobów skutecznego uczenia się, mocnych stron, zainteresowań;</i>	– <i>Wychowawcy klas, pedagog, logopeda, nauczyciele, nauczyciele świetlicy;</i>
	– <i>Organizowanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej;</i>	– <i>Stworzenie uczniom mającym trudności w uczeniu się możliwości wszechstronnego i harmonijnego rozwoju na miarę ich indywidualnych możliwości;</i>	– <i>Indywidualizacja pracy z uczniem;</i> – <i>Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia;;</i>	– <i>Wychowawcy klas, pedagog, logopeda, nauczyciele;</i>

		<ul style="list-style-type: none"> – <i>Kształtowanie u uczniów poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości;</i> – <i>Motywowanie do pracy i podejmowania wysiłku;</i> – <i>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i swoją naukę;</i> – <i>Rozwijanie umiejętności skutecznego uczenia się;</i> 		
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Organizowanie i prowadzenie zajęć wspierających uczniów w zakresie edukacji szkolnej;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wyzwalanie potrzeby samodoskonalenia;</i> – <i>Wyrównywanie braków w wiadomościach i umiejętnościach;</i> – <i>Zapobieganie absencji wśród uczniów;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Organizacja pomocy w odrabianiu zadań w świetlicy szkolnej (pomoc koleżeńska);</i> – <i>Organizacja zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, reedukacyjnych i dydaktyczno - wyrównawczych w szkole;</i> – <i>Organizacja zajęć pozalekcyjnych;</i> – <i>„Znam swoje mocne strony”, „To potrafię” – prezentacja uczniowskich pasji;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Dyrekcja, wychowawcy klas, pedagog, logopeda, nauczyciele świetlicy, nauczyciele;</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Współpraca z rodzicami;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Rozwijanie świadomości rodziców w zakresie przyczyn i konsekwencji niepowodzeń edukacyjnych;</i> – <i>Przekazywanie rodzicom wskazówek do pracy z dzieckiem w domu;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Indywidualne i grupowe spotkania z rodzicami;</i> – <i>Przekazywanie na bieżąco informacji o osiągnięciach i brakach dzieci w nauce;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, logopeda;</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie wczesnego rozpoznawania fobii szkolnej i niepowodzeń edukacyjnych;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Szkolenia dla nauczycieli (warsztaty, kursy, konferencje, studia podyplomowe);</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, logopeda, wychowawcy świetlicy;</i>

OBSZAR	WSPIERANIE RODZINY			
CEL OGÓLNY	ZADANIA /RODZAJ DZIAŁANIA	CELE SZCZEGÓŁOWE	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Otoczenie wsparciem dziecka potrzebującego pomocy ze względu na trudną sytuację społeczną	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Uświadomienie uczniom, że wszystkich obowiązują takie same prawa bez względu na pochodzenie i środowisko;</i> – <i>Wskazanie, gdzie w razie potrzeby szukać pomocy;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Zajęcia warsztatowe;</i> – <i>Zajęcia w zespołach klasowych na temat kształtowania pozytywnych relacji między rówieśnikami;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas, pedagog;</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Integracja szkolna i klasowa;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wzbudzanie empatii, uczenie tolerancji i zachowań prospołecznych;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Uroczystości i imprezy klasowe;</i> – <i>Pogadanki, uroczystości szkolne;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas, pedagog, nauczyciele;</i>
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Realizacja programów profilaktycznych wspierających rodzinę;</i> – <i>Realizacja programów wsparcia dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Rozpoznanie środowiska rodzinnego uczniów, organizacja pomocy materialnej dla dzieci i ich rodzin;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Współpraca z organizacjami i instytucjami wspierającymi pracę szkoły w tym zakresie (GOPS, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie);</i> – <i>Organizacja dla dzieci wypoczynku w okresie wakacji;</i> – <i>Organizacja imprez plenerowych i konkursów;</i> – <i>Prowadzenie akcji charytatywnych;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Wychowawcy klas, nauczyciele, nauczyciele świetlicy, pedagog;</i>

Rozdział 4.

1. Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla przedszkola i uczniów klas I- III.

OBSZAR	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Relacje - kształtowanie postaw społecznych i wspieranie osobowego rozwoju uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych. – Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. – Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł. – Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi, Prawa Dziecka. – Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń. – Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. – Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. – Przeciwdziałanie różnym przejawom agresji wśród uczniów. – Wzmacnianie więzi w rodzinie, integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziców /opiekunów. – Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. 	<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy indywidualne, pogadanki tematyczne. – Zajęcia warsztatowe, zabawy integracyjne. – Uroczystości klasowe (np. urodziny uczniów, spotkania filmowe itd.). – Udział w akcjach charytatywnych, imprezach z cyklu „Baw się razem z nami” itp. – Pełnienie funkcji w samorządzie klasowym, dyżury klasowe. – Międzynarodowy Dzień bez Przemocy. – Odwiedzanie DPS w Pcimiu (przedstawienia). – Zapoznanie z prawami dziecka: Konwencja o Prawach Dziecka, Statut Szkoły (prawa i obowiązki). – Udział rodziców w uroczystościach szkolnych, imprezach klasowych, konsultacje z rodzicami. – Warsztaty dla rodziców rozwijające ich umiejętności wychowawcze. – Edukacja rodziców – redagowanie tekstów z treściami edukacyjnymi i przekazywanie ich na zebraniach szkolnych. – Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach oraz indywidualne konsultacje z nauczycielami, pedagogiem. – Współpraca z instytucjami pomocowymi.
Kultura - wartości,	1. Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych	<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy indywidualne, pogadanki tematyczne.

<p>normy, wzory zachowań.</p>	<p>sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła. 3. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność. 4. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. 5. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. 6. Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. 7. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie zainteresowania pracą i szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów. 8. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań. 9. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną. 10. Pogłębianie wiedzy nt. patrona szkoły - Armii Krajowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia warsztatowe. - Zajęcia edukacyjne. - Filmy edukacyjne. - Udział w akcjach charytatywnych. - Udział w obchodach ważniejszych świąt państwowych, uroczystościach szkolnych (np. apele, Święto Szkoły, Dzień Żołnierzy Wyklętych, Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja itd.); - Wyjścia do: kina, teatru, filharmonii, muzeum itp.. - Wycieczki do miejsc pamięci narodowej, miejsc tradycji i kultury regionalnej. - Spotkania z zaproszonymi gośćmi, przedstawicielami ciekawych zawodów (preorientacja zawodowa). - Szkolna oferta zajęć pozalekcyjnych. - Współpraca z biblioteką. - Głośne czytanie książek dzieciom np. w świetlicy szkolnej, zajęcia lekcyjne. - Konkursy. - Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich.
--------------------------------------	---	--

	<p>11. Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji.</p> <p>12. Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz branie odpowiedzialności za swoje decyzje i działania.</p> <p>13. Propagowanie czytelnictwa.</p>	
Zdrowie - edukacja zdrowotna.	<p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.</p> <p>2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej.</p> <p>3. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym.</p> <p>4. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.</p> <p>5. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.</p> <p>6. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo - skutkowego.</p> <p>7. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozmowy indywidualne, pogadanki tematyczne. - Plakaty tematyczne. - Warsztaty kulinarne. - Warsztaty z zakresu I pomocy przedmedycznej. - Udział w programie ogólnopolskim „Szkłanka mleka“, „Owoce i warzywa w szkole“. - Spotkania z zaproszonymi gośćmi - promocja zdrowia (np. pielęgniarka, lekarz, dietetyk, ratownik medyczny itp.). - Udział w programie profilaktycznym - fluoryzacja zębów. - Światowy Dzień Zdrowia. - Międzynarodowy Dzień Ziemi - sprzątanie świata.
Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych, problemowych	<p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych.</p> <p>2. Przeciwdziałanie agresji i przemocy.</p> <p>3. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki tematyczne, filmy edukacyjne. - Plakaty tematyczne. - Nauka bezpiecznego poruszania się po drogach (np. wycieczka na skrzyżowanie). - Spotkania z zaproszonymi gośćmi (np. policjant, kurator sądowy, pracownik OPS itp.).

	<p>informacyjnokomunikacyjnych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu niekontrolowanego korzystania z komputera, telewizji, telefonu na zdrowie i kontakty społeczne. 5. Uświadomienie niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów. 6. Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach. 7. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym. 8. Wzmacnianie poczucia wartości i adekwatnej samooceny uczniów, zapobieganie niepowodzeniom szkolnym. 9. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy. 10. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. 11. Organizowanie pomocy dla uczniów o trudnej sytuacji materialnej. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia warsztatowe na temat bezpiecznego korzystania z komputera, internetu i multimediiów. – Prace porządkowe w sali lekcyjnej. – Diagnoza środowiska; posiedzenia zespołów wychowawczych, indywidualne rozmowy z uczniami, wychowawcami oraz nauczycielami, konsultacje z rodzicami. – Współpraca z instytucjami udzielającymi wsparcia. – Ścisła współpraca z PPP, GOPS. – Indywidualne rozmowy z uczniami. – Zajęcia warsztatowe prowadzone przez wychowawców, pedagoga. – Zajęcia pozalekcyjne. – Diagnoza uczniów. – Konkursy szkolne i pozaszkolne. – Organizacja zajęć dydaktyczno- wyrównawczych, logopedycznych, korekcyjno- kompensacyjnych, z zakresu kompetencji emocjonalno - społecznych, dla ucznia zdolnego. – Współpraca z instytucjami pomocowymi.
--	--	---

2. Treści i działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym dla uczniów klas IV – VIII.

OBSZAR	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Relacje - kształtowanie postaw społecznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie i doskonalenie umiejętności komunikowania się z innymi i współdziałania. 2. Ćwiczenia umiejętności porozumiewania się , kulturalnego zachowywania się wobec innych. 3. Uczenie konstruktywnych metod rozwiązywania konfliktów. 4. Kształtowanie umiejętności zachowywania się asertywnie wobec innych. 5. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Prawa Dziecka. 	<ul style="list-style-type: none"> – Praca nad rozwiązaniem danego zadania w mieszanych grupach na lekcjach. – Zajęcia warsztatowe prowadzone przez wychowawcę, pedagoga , psychologa oraz zaproszonych specjalistów (dotyczące komunikacji werbalnej i niewerbalnej, rozwiązywania konfliktów i negocjacji). – Zajęcia warsztatowe dotyczące sfery emocji ze szczególnym uwzględnieniem jak radzić sobie ze złością oraz w jaki sposób rozwiązywać powstałe konflikty. – Filmy edukacyjne. – Indywidualne rozmowy. – Zajęcia w ramach wychowania do życia w rodzinie. – Zapoznanie z prawami dziecka; Konwencja o Prawach Dziecka, Statut Szkoły (prawa i obowiązki).
	<ol style="list-style-type: none"> 6. Uwrażliwianie na potrzeby i trudności innych ludzi. 7. Kształtowanie postawy szacunku wobec innych ludzi. 8. Krzewienie potrzeby udzielania pomocy – wolontariat. 9. Doskonalenie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami. 10. Doskonalenie właściwych form zwracania się do nauczycieli, personelu szkoły oraz rówieśników. 11. Dbałość o kulturę słowa, eliminowanie wulgaryzmów. 	<ul style="list-style-type: none"> – Uczestnictwo w akcjach charytatywnych. (zbiórki np. odzieży, książek, nakrętek). – Organizowanie zabaw dla młodszych uczniów; – Akcja „Góra grosza“. – Pomoc koleżeńska w odrabianiu lekcji. – Światowy Dzień bez Przemocy. – Odwiedzanie DPS w Pcimiu (przedstawienia). – Zajęcia warsztatowe dotyczące akceptacji innych (ich inności). – Oglądanie edukacyjnych filmów dotyczących asertywności. – Zajęcia w ramach WDŻ.

	<p>12. Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami - integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej.</p> <p>13. Doskonalenie umiejętności współzycia w zespole i przestrzegania obowiązujących w nich zasad, wskazywanie właściwych i pożądaných postaw wobec innych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia warsztatowe integrujące grupę prowadzone przez wychowawcę oraz specjalistów. - Organizowanie imprez klasowych i szkolnych (np. Bal Karnawałowy, Wigilia Klasowa, wycieczki klasowe, wyjścia do kina, teatru). - Zachęcanie do angażowania się w działalność Samorządu Uczniowskiego.
	<p>14. Wzmacnianie więzi w rodzinie.</p> <p>15. Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziców/opiekunów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapraszanie rodziców i zachęcanie do uczestniczenia w imprezach i uroczystościach szkolnych. - Warsztaty dla rodziców rozwijające ich umiejętności wychowawcze. - Edukacja rodziców - redagowanie tekstów z treściami edukacyjnymi i przekazywanie ich na zebraniach szkolnych. - Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach oraz indywidualne konsultacje z nauczycielami, pedagogiem. - Współpraca z instytucjami pomocowymi.
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie wśród młodzieży racjonalnego odżywiania się, dbania o swoją higienę. 2. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie. 3. Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych, podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. 4. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia warsztatowe, pogadanki, filmy edukacyjne, udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. - Zajęcia na lekcjach biologii, geografii, przyrody. - Program profilaktyczny - fluoryzacja zębów. - Spotkania z zaproszonymi gośćmi – pielęgniarka szkolna, dietetyk, lekarz. - Udział w ogólnopolskich akcjach ekologicznych „Sprzątanie świata”. - Organizacja tygodnia promocji zdrowia gazetki, plakaty promujące zdrowy tryb życia.
Kultura - wartości, normy wzory zachowań.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania, odpowiedzialności. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia warsztatowe, zajęcia integracyjne. - Zajęcia z wychowawcą.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. 3. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność. 4. Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. 5. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. 6. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. 7. Propagowanie czytelnictwa. 	<ul style="list-style-type: none"> – Indywidualne rozmowy z uczniami. – Koła zainteresowań. – Gazetki szkolne. – Lekcje przedmiotowe. – Wycieczki klasowe. – Udział w obchodach ważniejszych świąt państwowych, uroczystościach szkolnych (np. apele, Święto Patrona, itd.). – Wyjścia do: kina, teatru, filharmonii, muzeum itp. – Wycieczki do miejsc pamięci narodowej, miejsc tradycji i kultury regionalnej. – Współpraca z przedszkolem, Domem Pomocy Społecznej. – Współpraca z biblioteką. – Czytanie książek dzieciom „Narodowe czytanie”.
<p><i>Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu. 2. Kształtowanie postawy dezaprobaty wobec sprawców przemocy. 3. Uświadomienie zagrożeń i konsekwencji płynących z zachowań agresywnych. 4. Dbłość o kulturę słowa, eliminowanie wulgaryzmów. 5. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. 6. Dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w internecie i krytycznej analizy informacji. 7. Nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z 	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia warsztatowe prowadzone przez wychowawców i specjalistów, prelekcje, pogadanki tematyczne. – Indywidualne rozmowy z uczniami. – Współpraca z instytucją wspierającymi szkołę, akcje charytatywne. – Zajęcia warsztatowe dotyczące rozpoznawania przeżywanych uczuć, poznania konstruktywnych metod radzenia sobie ze złością oraz sposobów rozwiązywania powstałych konfliktów. – Realizacja programu „Znajdź właściwe rozwiązanie”. – Zajęcia warsztatowe, prelekcje, pogadanki, spotkania ze specjalistami organizowane dla uczniów i rodziców. – Ulotki edukacyjne dla dzieci i rodziców. – Indywidualne rozmowy z uczniami

	<p>innymi użytkownikami sieci.</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 9. Zwiększenie wiedzy na temat środków uzależniających, psychoaktywnych i zagrożeń z nimi związanych. 10. Okazywanie i organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu. 11. Pedagogizacja rodziców, wskazywanie zagrożeń i skutków uzależnień. 12. Stałe podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie psychoprofilaktyki. 13. Wzmacnianie poczucia wartości i adekwatnej samooceny uczniów, zapobieganie niepowodzeniom szkolnym. 14. Rozpoznawanie i wzmacnianie mocnych stron uczniów. 15. Rozwijanie zdolności i zainteresowań. 16. Zapobieganie narastającym problemom w nauce, wskazywanie sposobów radzenia sobie ze stresem związanych z nauką. 17. Rozpoznawanie i wzmacnianie specyficznych uzdolnień uczniów – konkursy szkolne i pozaszkolne. 18. Zwrócenie uwagi na indywidualne potrzeby uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi. 19. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. 20. Organizowanie pomocy dla uczniów o trudnej sytuacji materialnej. 	<p>i rodzicami.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadzenie zajęć warsztatowych, pogadanek , prelekcji przez wychowawców, pedagoga oraz zaproszonych specjalistów w klasach. – Ulotki informacyjne dla rodziców oraz dzieci zredagowane przez Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania problemów Alkoholowych. – Zajęcia pozalekcyjne, zajęcia z wychowawcą. – Organizowanie imprez klasowych. – Spotkania z wychowawcą oraz specjalistami (pedagog, psycholog). – Ulotki informacyjne. – Organizowanie pomocy dla rodziców poprzez ścisłą współpracę szkoły z instytucjami udzielającymi wsparcia. – Uczestniczenie w warsztatach, szkoleniach. – Ścisła współpraca z PPP. – Indywidualne rozmowy z uczniami. – Zajęcia warsztatowe prowadzone przez wychowawców, pedagoga, psychologa. – Diagnoza uczniów. – Konkursy szkolne i pozaszkolne. – Organizacja zajęć dydaktyczno - wyrównawczych, logopedycznych, korekcyjno - kompensacyjnych, z zakresu kompetencji emocjonalno- społecznych. – Diagnoza środowiska. – Posiedzenia zespołów wychowawczych, indywidualne rozmowy z uczniami, wychowawcami oraz nauczycielami, konsultacje z rodzicami. – Współpraca z instytucjami udzielającymi wsparcia (GOPS, TPD, Caritas), Policją, Sądem Rejonowym. – Działalność wolontarystyczna.
--	---	--

Rozdział 5.

I. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo - profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) Obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian.
- 2) Analizę dokumentacji.
- 3) Przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.
- 4) Rozmowy z rodzicami.
- 5) Wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.
- 6) Analizy przypadków.

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane będą systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli posłużą doskonaleniu pracy i będą stanowiły podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez Zespół Wychowawców Szkoły Podstawowej nr 3 w Pcimiu. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników.

Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna.